

Esteettömyystyöryhmän kokous

Aika 25.11.2020 klo 9 - 11

Paikka Teams-kokous

Osallistujat Silja Hyvärinen, pj., KYMP hallinto- ja tukipalvelut
Elli Alho, KUVA, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut
Jouni Korhonen, KYMP, Maka, liikenne- ja katusuunnittelu
Seidi Kivisyryjä, KYMP, RYA, asuntotuotanto
Hanna-Leena Rissanen, KYMP, PALU, rakennusvalvontapalvelut
Maija Sarpo, HKL-toiminnanohjaus, laatu- ja ympäristö
Ilari Suomalainen, KASKO, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut
Tiina Lappalainen, kaupunginkanslia, osallisuus ja neuvonta
Outi Paulig, kaupunginkanslia, osallisuus ja neuvonta
Hanna Laine, KASKO, varhaiskasvatus ja esiopetus
Mirjam Heikkinen kaupunginkanslia, tietotekniikka- ja viestintä-
osasto, tietotekniikka
Lari Teittinen, HSL, joukkoliikenteen toimintaedellytykset –yksikkö
Pirjo Tujula, sihteeri, KYMP, hallinto- ja tukipalvelut, toiminnan kehittäminen

Vierailevat asiantuntijat asunto-ohjelmanpääällikkö Mari Randell, kaupunginkanslia
johtava asiantuntija Eero Manninen, kaupunginkanslia

1.
Puheenjohtaja avasi kokouksen.
2.
Osallistujat esittäytyivät.
3.
Esityslista hyväksyttiin muutoksitta.
4.
Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin muutoksitta.

5.

Asunto-ohjelmapäällikkö Mari Randell esitteli Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön suunnitelma 2020 – ohjelman sisältöä (esitys on muistion liitteenä). Keskusteltiin myös hissiavustuksista ja senioripalveluista (myös nämä esitykset muistion liitteenä).

Monet asumista koskevat uudet linjausehdotukset saatu vammais- ja vanhusneuvoston työpajassa marraskuun alussa.

Sovittiin, että Mari Randell kommentoi esteettömyyslinjausten luonnoksen asumista koskevia linjauksia.

6.

Esteettömyyslinjauksien päivittäminen:

- vammais- ja vanhusneuvostolle sekä vammaisyhdistyksille pidetty työpaja 5.11.2020, jossa käytiin läpi linjausten luonnos. Saadut kommentit on huomioitu päivitetystä versiossa.
- käytiin läpi luonnos päivitetystä linjauksista
- sovittiin, että toimialat kommentoivat luonnosta 15.1.2021 mennessä (Pirjo lähettää asiasta erillisen viestin kaikille toimialoille vielä kokouksen jälkeen). Viesti lähetetty 2.12.2020.
- samassa aikataulussa toimialat ilmoittavat tarpeensa esteettömyyskoulutukselle vuonna 2021
- Pirjo koostaa uuden version 29.1.2021 mennessä
- lainsäädännön ja esteettömyyslinjausten välinen suhde ja linkitys selkeästi esille
- toimialat tuottavat lyhyen tekstin esteettömyyden nykytilasta: miten esteettömyys on jo osana toimialan toimintaprosesseja ja hankkeita
- linjausluonnos sisältää olemassa olevia osana normaalia toimintaa olevia asioita sekä tavoitetasolla olevia ja kokonaan uusia asioita → nämä eri osat tulee selkeästi erottua esteettömyyden painopisteiden osiossa. Olemassa olevat linjaukset merkitty mustalla fontilla, tavoitetasolla olevat ja kokonaan uudet asiat **punaisella** fontilla.
- saavutettavuus, miten ja missä laajuudessa kannattaa sisällyttää esteettömyyslinjauksiin? Kaupunkitasoinen saavutettavuuden koordinointi ja edistäminen olisi tarkoituksenmukaista olla kaupunginkanslian vetovastuulla.
- linjauksien tekstin tyyli yhdenmukaistetaan
- ulkoasu vielä keskeneräinen, se viimeistellään kommenttikierroksen jälkeen
- Helsingin ilme ja Helsinki kaikille -logo alisteisena mukana (vrt. Kruunusillat)
- päätösprosessin hahmottaminen ja aikatauluttaminen
 - Kymp joryn käsittely, sisältäen ehdotuksen myös päätösprosessista
 - asia vaatii kaupunginhallituksen käsittelyn, koska sisältää eri toimialojen ja muidenkin tahojen toimintaan liittyviä asioita (mm. HSL)
 - kaupunginhallituksen käsittelystä kannattaa käydä keskustelua jo ennakoon esim. Timo Lindenin kanssa (vaatiiko asia kaupunginhallituksen käsittelyn; tullee pyytää viralliset lausunnot eri tahoilta ennen kaupunginhallituksen käsittelyä ja jos tarvitaan niin pyydetäänkö ne kanslian toimesta vai kaupunkiympäristön toimialan toimesta)

7.

Johtava asiantuntija Eero Manninen esitteli laaduntarkkailijoiden työtä.

- Yhteensä hankkeessa oli 25 työntekijää
- 9 katutöiden laaduntarkkailijaa (2 kk) + tiiminvetäjä Otso Koiso-Kanttila
- 14 palveluiden ja kohteiden laaduntarkkailijaa (heinäkuu) + tiiminvetäjä Weera Kulppi
- Ulkoalueiden ja palvelupisteiden havainnointi (uimarannat, leikkipuistot, kirjastot, palvelukeskukset, puistot, museot) Esim. leikkipuistojen kohdalla arvioitiin asteikolla 1-5 siisteyteen liittyviä asioita, henkilöstön näkyvyyttä ja perheiden koettua osallisuutta. Soten kohteissa vastaavasti myös opastusta ja infoa, ilmapiiriä, valaistusta.
- Raportti toi esiin, että lupaus esteettömyydestä ei aina valitettavasti toteudu, usein esteettömyystoimenpiteet ovat vain osittaisia ja satunnaisia.
- Myös palveluiden saavutettavuus muiden kielisille oli puutteellista. Keskusteltiin, että myös jatkossa laaduntarkkailijoihin on rekrytoitava vähintään yksi henkilö, joka käyttää pyörätuolia tai on näkövammaisen. Todettiin myös, että ulkoalueiden laaduntarkkailua tarvittaisiin myös talvikautena ja että laadun havainnoijina ja arvioijina voisi olla myös iäkkäämpiä kaupunkilaisia, ei vain nuoria.
- sovittiin, että raportissa esitettyä uutta esteettömyysryhmää ei perusteta
- sovittiin, että kesällä 2021 laaduntarkkailijat hyödyntävät palvelukartan esteettömyyssovellusta. Mirjam Heikkinen ja Pirjo Tujula osallistuvat laaduntarkkailijoiden työn suunniteluun.

8.

Äänimajakka-kokeiluhanke

- Useammalta toimialalta on tullut viestiä, että sisäänkäyntien äänimajakoiden suhteen on ollut haasteita mm. äänenvoimakkuuden, äänenlaadun ja toisaalta myös sen suhteen, että äänimajakoista eniten hyötyvät näkövammaiset asiakkaat eivät riittävästi pysty hyödyntämään äänimajakoita, koska äänimajakkan ääni ei kuulu / erotu ympäristöstä.
- Tarve ohjeistukselle ja asian ”standardoinnille” on ilmeinen. Ajatuksena on käynnistää kaupunkitasoinen kokeiluprojekti vuonna 2021, jossa luotaisiin
 - selkeä ohjeisto äänimajakoille (mihin sijoitetaan, minkälainen ääni, äänenvoimakkuuden säätö jne.)
 - vastuiden selkeä määrittely suunnittelusta ylläpitoon asti
 - toimialojen kokeilut:
 - SOTE: Kalasataman hyvinvointi- ja terveyskeskus?
 - HKL: Lauttasaaren metroasema?
 - KUVA: Oodi
 - muut yhteistyötahot (Näkövammaisten liitto, Helsingin ja Uudenmaan näkövammaiset ry)
 - Oodin äänimajakasta on tullut asiakkailta kielteistä palautetta ja asiaa käsiteltiin suunnittelijan, käyttäjien, KUVAn, Näkövammaisten liiton ja Pirjo Tujulan kesken 16.11.2020.
 - Länsimetroon on tulossa uudet älykkäät äänimajakat. Lauttasaaren metroaseman äänimajakoista on tullut kielteistä palautetta asukkailta.

-
- Helsingin kaupunki teki muutama vuosi sitten kymmenkunta hyvää ääniehdotusta Iris - talon edessä oleviin liikennevaloihin (Näkövammaisten liiton toimitalo Itäkeskuksessa). Yhteyshenkilö Paula Tuovinen KYMP, liikenteenohjausyksikkö
 - Pirjo selvittää Paulalta voiko näitä ääniä käyttää kokeiluhankkeessa.
 - Toistaiseksi nuo Helsingin tekemät äänet ovat ne, jotka ovat vähiten saaneet vastustusta eli ovat ilmeisesti vähiten yleisöä ärsyttäviä.

9.

Esteettömyyskoulutukset vuonna 2021

- sovittiin, että toimialat ilmoittavat koulutustarpeensa Pirjolle 15.1.2021 mennessä.

10.

Seuraava kokous ja kokouksen päättäminen.

Seuraava kokous pidetään 17.2. 2021 joko Teams-, hybridi- tai läsnäolokokouksena uudessa KYMP-talossa, Työpajankatu 8, lautakunnansali Horisontti 2. krs.